

Postanowienie tymczasowe z 18 stycznia 2006 r., [Ts 196/04](#)
**WSTRZYMANIE WYKONANIA KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI
PRZED ROZPOZNANIEM SKARGI KONSTYTUCYJNEJ SKAZANEGO**

Rodzaj postępowania: wstępna kontrola skargi konstytucyjnej Tu: postanowienie tymczasowe Inicjator: osoba fizyczna	Skład orzekający: 3 sędziów	Zdania odrębne: 0
--	---------------------------------------	-----------------------------

Andrzej M., redaktor naczelny pewnego tygodnika regionalnego, został skazany przez sąd rejonowy na trzy miesiące pozbawienia wolności za zniesławienie za pomocą środków masowego komunikowania rzecznika prasowego pewnej gminy, to jest za przestępstwo przewidziane w art. 212 § 2 kodeksu karnego (k.k.). Apelacja skazanego nie została uwzględniona, zaś Sąd Najwyższy oddalił kasację.

Następnie Andrzej M. – na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji – wniósł skargę konstytucyjną do TK, w której zarzucił, że podstawa prawna wyroku w jego sprawie, tj. art. 212 § 2 k.k., narusza konstytucyjne i międzynarodowe gwarancje wolności wypowiedzi (art. 14 i art. 54 Konstytucji oraz art. 10 ust. 2 Konwencji europejskiej o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności) w związku z zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji).

W ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej (art. 36 w związku z art. 49 ustawy o TK), sędzia Trybunału odmówił nadania skardze dalszego biegu z powodu jej oczywistej bezzasadności ([postanowienie z 15 marca 2005 r., Ts 196/04](#)). W uzasadnieniu podkreślono, że świadome podanie do wiadomości publicznej fałszywych informacji nie mieści się w zakresie wolności wypowiedzi. Ponadto skarga została uznana za nadmiernie ogólnikową z powodu niewskazania przez skarżącego, w jaki sposób zaskarżona regulacja narusza jego konstytucyjne wolności lub prawa.

Na powyższe postanowienie skarżący wniósł zażalenie, które zostało uwzględnione przez trzyosobowy skład Trybunału ([postanowienie z 17 stycznia 2006 r., sygnatura jw.](#)). Oznaczało to nadanie skardze dalszego biegu i skierowanie sprawy do rozpoznania merytorycznego na rozprawie.

Zgodnie z postanowieniem sądowym o zarządzeniu wykonania kary, 16 stycznia 2006 r. (tj. w przededniu wydania przez TK wyżej wymienionego postanowienia uwzględniającego zażalenie) skarżący trafił do zakładu karnego.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o TK w sytuacji, gdy wykonanie orzeczenia, w związku z którym toczy się postępowanie zainicjowane skargą konstytucyjną, mogłoby spowodować skutki „nieodwracalne, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego” – Trybunał może wydać postanowienie tymczasowe o zawieszeniu lub wstrzymaniu wykonania takiego orzeczenia. TK uchyla takie postanowienie po ustaniu przyczyn, dla których zostało ono wydane (ust. 3 ww. przepisu). Środek ten może być przy tym zastosowany zarówno na etapie wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej, jak i na

etapie jej merytorycznego rozpoznania. Tym razem postanowienie tymczasowe wydano już w ramach wstępnej kontroli skargi.

Postanowienie w niniejszej sprawie zostało wydane przez Trybunał z urzędu.

ROZSTRZYGNIĘCIE

1. **Trybunał, na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o TK, postanowił wstrzymać wykonanie postanowienia sądu rejonowego w zakresie zarządzenia wykonania kary trzech miesięcy pozbawienia wolności do czasu zakończenia postępowania przed TK wszczętego na podstawie skargi konstytucyjnej Andrzeja M.**
2. **Ponadto Trybunał postanowił doręczyć niezwłocznie postanowienie pełnomocnikowi skarżącego i sądowi rejonowemu.**

GŁÓWNA TEZA UZASADNIENIA

Wykonanie postanowienia sądu rejonowego w sprawie zarządzenia wykonania kary trzech miesięcy pozbawienia wolności mogłoby spowodować skutki wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego. Została zatem spełniona przesłanka wydania postanowienia tymczasowego, o której mowa w art. 50 ust. 1 ustawy o TK.

Przepisy Konstytucji, ustawy o TK oraz Konwencji (europejskiej) o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

Konstytucja

Art. 14. Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność prasy i innych środków społecznego przekazu.

Art. 31. [...] 3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Art. 54. 1. Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.
2. Cenzura prewencyjna środków społecznego przekazu oraz koncesjonowanie prasy są zakazane. Ustawa może wprowadzić obowiązek uprzedniego uzyskania koncesji na prowadzenie stacji radiowej lub telewizyjnej.

Ustawa o TK

Art. 36. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 32 ust. 2, prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym.

2. Jeżeli wniosek nie odpowiada warunkom formalnym, sędzia Trybunału wzywa do usunięcia braków w terminie 7 dni od daty zawiadomienia.

3. Gdy wniosek jest oczywiście bezzasadny lub braki nie zostały usunięte w określonym terminie, sędzia Trybunału wydaje postanowienie o odmowie nadania wnioskowi dalszego biegu.

4. Na postanowienie w sprawie nienadania wnioskowi dalszego biegu wnioskodawcy przysługuje zażalenie do Trybunału w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

5. Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, postanowieniem pozostawia bez rozpoznania zażalenie wniesione po upływie terminu określonego w ust. 4.

6. Po stwierdzeniu, że zażalenie zostało wniesione w terminie, prezes Trybunału kieruje je do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym przez Trybunał i wyznacza termin rozpoznania.

7. Trybunał, uwzględniając zażalenie, kieruje sprawę do rozpoznania na rozprawie. Na postanowienie o nieuwzględnieniu zażalenia nie przysługuje środek odwoławczy.

Art. 49. Skarga [konstytucyjna] podlega wstępnemu rozpoznaniu; art. 36 stosuje się odpowiednio.

Art. 50. 1. Trybunał może wydać postanowienie tymczasowe o zawieszeniu lub wstrzymaniu wykonania orzeczenia w sprawie, której skarga dotyczy, jeżeli wykonanie wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia mogłoby spowodować skutki nieodwracalne, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego lub gdy przemawia za tym ważny interes publiczny lub inny ważny interes skarżącego.

2. Postanowienie tymczasowe doręcza się bezzwłocznie skarżącemu oraz właściwemu organowi sądowemu lub organowi

egzekucyjnemu.

Konwencja europejska

Art. 10. 1. Każdy ma prawo do wolności wyrażania opinii. Prawo to obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. Niniejszy przepis nie wyklucza prawa Państw do poddania procedurze zezwoleń przedsiębiorstw radiowych, telewizyjnych lub kinematograficznych.

2. Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej.